

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΙΘ'

ΣΑΒΒΑΤΟΝ 7 ΙΟΥΝΙΟΥ 1941

ΑΡΙΘ. 11

ΠΡΟΣ ΤΙ Η ΚΑΤΑΠΛΗΞΙΣ ;

Ἀκόμη καὶ μεταξὺ πιστῶν τῆς Ἐκκλησίας τέκνων παρατηρεῖται, ἀπὸ τινος χρόνου, πλὴν τῆς φυσικῆς θλίψεως ἐπὶ ταῖς δοκιμασίαις ὡς ὑφιστάμεθα, καὶ τις κατάπληξις, ἐμποδίζουσα σπουδαίως ταῦτα εἰς τὴν χριστιανικὴν ἀντιμετώπισιν τῶν ποικίλων περιπετειῶν καὶ θλίψεων τοῦ παρόντος καιροῦ. Ἄτομα, τῶν ὁποίων εἶχε δοκιμασθῆ ἡ χριστιανοπρεπὴς καρτερία καὶ ἀντοχή, ἐφάνησαν πρὸς στιγμὴν λιποψυχοῦντα. Καρδίαι γνωρίζουσαι νὰ προσβλέπωσι πρὸς τοὺς κινδύνους μετ' ἀνδρείας οὐ τῆς τυχοῦσης, ψυχαι εὐγενεῖς, ἀπὸ χρόνων μακρῶν διδαχθεῖσαι τὴν κατὰ τῶν θλίψεων χρησιμοποίησιν τοῦ βαλσάμου τῆς Θείας ἐλπίδος, μὴ φοβούμεναι τὰ οἰαδήποτε τοῦ παρόντος αἰῶνος ἐφήμερα δεινά, ἐφάνησαν ἐξηπορημένοι, τεθορυβημένοι καὶ πως καμπτόμενοι, οὐχὶ ἐξ αὐτῶν τούτων τῶν δεινῶν, ἀλλ' ἐκ τῆς καταπλήξεως, ἣν ἠσθάνθησαν ἐκ τῆς ἐπελεύσεως αὐτῶν. Εἶναι ἄρα ἀνάγκη, ὅπως ἀρθῆ ἐκ τοῦ μέσου ἡ κατὰ πληξίς αὕτη, ἵνα τὸ ταχύτερον ἀντιμετωπισθῆ προσηκόντως, ὑπὸ πάντων εἰ δυνατόν, ἡ παρούσα περίστασις, δοθέντος ὅτι ἐν περιόδοις δυσχερειῶν, πλειότερον πάσης ἄλλης, καλοῦνται οἱ Χριστιανοὶ ὅπως ὦσι φῶς ἐν τῷ Κόσμῳ.

Ἡ κατάπληξις αὕτη, ὡς προανεφέρθη, προσέρχεται οὐχὶ τόσο ἐκ τῆς σπουδαιότητος τῶν περιπετειῶν, ἀλλ' ἐκ τοῦ ἀπροσδοκίτου αὐτῶν. Ἐν τούτῳ δ' ἀκριβῶς, ἐν τῇ ἐλλείψει προπαρασκευῆς τινος ἡμῶν ἵνα ἀντιμετωπίσωμεν ὅ,τι ἡ ἀνεξερεύνητος Σοφία τοῦ Θεοῦ ἤθελεν ἐπιτρέψει νὰ ὑποστῶμεν, ἔγκειται τὸ σφάλμα ἡμῶν, ἐξ οὗ προήλθεν ἡ θορύβησις καὶ ἀμηχανία. Καὶ ὅμως, ἀνεξαργήτως τοῦ ἂν ἡμεῖς δὲν ἐφροντίσωμεν νὰ προετοιμάσωμεν ἑαυτοὺς, ἵνα δεχθῶμεν καὶ τὰς βαρύτερας, πλὴν πάντοτε παιδαγωγούσας εἰς τὴν ἀλήθειαν, τιμωρίας τοῦ Κυρίου, ἡ Θεία Ἀγάπη ἐν τούτοις ἀπὸ ἱκανοῦ χρόνου εἶχε προεξαγγεῖλει τὴν εἴσοδον τοῦ κόσμου ἐν νέᾳ περιόδῳ, σαφῶς διακεκριμένη ἀπὸ τῆς «μεταπολεμικῆς» καὶ μετὰ πολλῆς μεθοδικότητος βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον προεἰσήγεν ἡμᾶς ἐν αὐτῇ. Καὶ ὅμως, αἱ μακρόθεν διαυλακάνουσαι τὸν ὄριζοντα τοῦ Κόσμου ἀστραπαί, ὁ βρόμος τῶν βροντῶν, ὁ ὑποκόφως πλὴν σαφῶς μέχρις ἡμῶν ἀκούμενος, δὲν ἴσχυσαν ὅπως ἀναγκάσωσιν ἡμᾶς ἵνα εἰσέλθωμεν εἰς τὸ ταμεῖον τῶν ψυχῶν ἡμῶν καὶ ἐκεῖ μετὰ συντριβῆς καρδίας κλαύσωμεν διὰ τὰς παραβάσεις ἡμῶν. Εἶναι ἀληθές ὅτι ἐν τῇ ἡμετέρῳ Πατριδί, παρετηρήθη ἀνθρῶσις τις τῆς πνευματικῆς κινήσεως, διψᾷ πρὸς τὸ κήρυγμα τοῦ Θείου Λόγου, εὐλαβῆς αἰτήσεις τῆς Θείας βοή-

θείας ἐν τῇ περιόδῳ τῶν δεινῶν, ἰδίως ἀπὸ μέρους τῶν ἀμεσώτερον ἐκ τῶν δεινῶν τούτων ἀπειλουμένων, πνεῦμα ἐξαργήσεως τῆς ἀπολυτρώσεως ἡμῶν ἐκ τοῦ Θείου Ἐλέους. Ἀλλὰ ταῦτα πάντα, εἰς μικρὰν ἄλλωστε μειονότητα τοῦ λαοῦ ἀφορῶντα, δὲν ἦσαν βεβαίως ἱκανά, ἵνα ἀποτρέψωσιν ἀφ' ἡμῶν τὴν παιδαγωγούσαν χεῖρα τοῦ Κυρίου, οὐδὲ νὰ ἐξαιρέσωσιν ἡμᾶς ἀπὸ τῆς συμμετοχῆς εἰς τὸν κοινὸν κλῆρον τῶν θλίψεων. Βεβαίως ὁ Κύριος ἐν παντὶ προστατεύει τοὺς ἰδικούς Του καὶ οὐδέποτε ἐπιτρέπει ἵνα ἡ καὶ ἐπ' αὐτῶν ἀσκουμένη πίστις ὑπερβῆ τὰ ὑπὸ τῆς Θείας ἀγάπης τεθειμένα ὄρια. Εἶναι ἐπίσης ἀλήθεια ἀναντίλεκτος ὅτι, ἀνεξαργήτως τῶν προσκαίρων διακυμάνσεων, ὅπου ὑπάρχει εὐσέβεια, δικαιοσύνη, ἀγαθοεργία, ἐκεῖ δὲν θέλει λείπει ἡ Θεία προστασία, ταῦτα ὅμως, ἐπίσης, οὐδόπως εἶναι δυνατόν νὰ δικαιολογήτωσι τὴν βεβαιότητα ὅτι τὰ ἀπασχολοῦντα ἡμᾶς ζητήματα θὰ ἔχωσι πάντοτε τὴν ὑπ' ἡμῶν ἐπιθυμητὴν καὶ κατὰ τὴν ἰδίαν ἡμῶν ἀντίληψιν αἰσίαν ἔκβασιν. Ὁ Χριστιανὸς ὡς ἄτομον, ἀλλὰ καὶ αἱ χριστιανικαὶ κοινωνίαι, καλοῦνται πρωτίστως εἰς πειθαρχίαν πρὸς τὸ διὰ τῶν πραγμάτων ἐκδηλούμενον θέλημα τοῦ παντογνώστου Θεοῦ, καθ' ὃ Αὐτοῦ μόνου γινώσκοντος νὰ κυβερνᾷ τὰ πάντα πρὸς τὸ τῶν πάντων συμφέρον. Τί τὸ συμφέρον ἡμῶν δὲν εἴμεθα εἰς θέσιν νὰ γνωρίζωμεν πάντοτε, εἶναι δὲ ἰδιαιτέρας συνήθειαι εἰς τὰ πνευματικὰ ζητήματα οἱ πληθεῖς θλίψεων προθάλαμοι δι' ὧν διέρχεται ὁ πρὸς τὸν ἁγιασμόν χωρῶν.

Ταῦτα πάντα ἀποτελοῦσιν ἀληθείας τόσο γνωστάς, τόσο ἐκ τῆς ἰδίας ἐκάστου χριστιανοῦ ἀτομικῆς πείρας μαρτυρουμένας, ὥστε δὲν θὰ ἦτο ἀνάγκη κἄν νὰ ὑπομνησθῶσιν. Ἐν σήμερον καθίσταται ἀπαραίτητον νὰ κηρυχθῶσι καὶ ἀναπτυχθῶσιν εὐρύτατα, τοῦτο ὀφείλεται εἰς τὸ ὅτι ἐκ σφάλματος ἔχον ἀφεθῆ κατὰ μέρος, καίπερ ἀποτελοῦσαι ἀπαραίτητον συμπλήρωμα τῆς Χριστιανικῆς ναυπηγίας.

Ἄς ἀναλάβωμεν ὅθεν καὶ τὰ ὄπλα ταῦτα. Ἄς ἐλπίσωμεν, πρῶτον, σταθερῶς ἐπὶ τὸν Κύριον. Ἄς μὴ δειχθῶμεν κατώτεροι τῆς ἐπιτρεπομένης παρ' Αὐτοῦ δοκιμασίας. Μὴ λησμονῶμεν ὅτι κύριον ἡμῶν ἔργον καὶ κύριος σκοπὸς τῆς ἐπὶ τῆς γῆς ζωῆς ἡμῶν εἶναι νὰ ὑποστῶμεν τὴν παιδείαν τοῦ Κυρίου. Ἄν ἀποτύχωμεν εἰς τοῦτο, τί θὰ ὠφέλει καὶ ἂν ἐν πάσῃ ἀνέσει καὶ εὐμαρείᾳ διηρχόμεθα τὰς ἡμέρας τῆς ἐπιγείου ἡμῶν ζωῆς ;

Καὶ περαιτέρω, ἂν πράγματι ἐπιθυμοῦμεν καλυτέρας ἡμέρας, ἃς ἀκολουθήσωμεν τὴν μόνην ἀσφαλῆ καὶ θεοδίδακτον μέθωδον : «Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν !»

ΜΟΝΑΣΤΗΡΙΑ ΕΝ ΝΑΞΩ, ΕΠΙ ΤΟΥΡΚΟΚΡΑΤΙΑΣ

Κατὰ περιγραφὴν τοῦ Litthel, Γερμανοῦ Ἱησοῦίτου

Προηγουμένως ὀνομάζει τὰ τεσσαράκοντα τέσσαρα χωρία τῆς νήσου Νάξου. Εἶτα ἐπάγεται: «Ἐν ἐξαρτήσει ἀπὸ τὰ χωρία ταῦτα ὑπάρχουσι πολλὰ Ἑλληνικὰ Μοναστήρια τὰ ὁποῖα ἀκμάζουσι ἀναλόγως τῶν κτημάτων, τὰ ὁποῖα ἔχουσι. Διότι, ὡς πρὸς μοναστικὴν πειθαρχίαν, δὲν ἔχουσι, παρὰ ἐλαχίστην ἰδέαν, συνήθως δὲ ἔχουσι ἓνα καὶ μόνον καλόγηρον, τὸν ὁποῖον ὀνομάζουσιν Ἱγούμενον, καὶ ὁ ὁποῖος, ἔστιν ὅτε, δὲν εἶναι οὐδὲ κἄν ἱερεὺς. Εἶναι «ἓνας χωρικός», ὁ ὁποῖος δὲν ἔννοεῖ σχεδὸν τίποτε ἄλλο παρὰ τὴν ἐπιστάσιν τῶν κτημάτων του. Αὐτὸς εἶναι ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον μερικοὶ προσλαμβάνουσιν ὡς συνεταιρὸς εἶδος δοκίμων, οἱ ὁποῖοι δὲν ἔχουσι παρὰ μόνον τὸν σκοῦφον ὡς διακριτικὸν γνῶρισμα ἀπὸ τοῦ ἄλλου χωρικός. Ἐπὶ τῇ ἐλπίδι νὰ τοὺς διαδεχθῶσι, συνεννοοῦνται ἕνεκα τοῦ χρήματος, τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ μόνον μέσον νὰ κερδίσῃ τις μίαν ὑπόθεσιν. Τὰ Μοναστήρια ταῦτα συνήθως μικρὰν κατοικίαν κείμενα, ἀποτελοῦνται ἀπὸ τ τράγωνον μὲ ἰσχυρὸν καὶ ὕψηλόν τεῖχος, ὅπου εἰσέρχονται ἐνίοτε διὰ κρεμαστῆς γεφύρας. Τὰ Μοναστήρια ταῦτα εἶναι: ἡ Φανερωμένη, εἰς ἀπόστασιν δύο λευγῶν ἀπὸ τῆς πόλεως¹. Ἀπ' αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἕν Μετόχιον, ἰδρυθὲν ἕν τῇ πόλει ἕν ἔτει 1622, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἁγία Κυριακή. Τὸ Μοναστήριον τοῦ Σταυροῦ κεῖται σχεδὸν εἰς ἀπόστασιν τριῶν λευγῶν ἀπὸ τῆς πόλεως πρὸς τὸ νότιον μέρος². Τοῦτο εἶναι κατὰ τὸ παρὸν τὸ περισσότερον ἀκμάζον ἕνεκα τῆς φιλοπονίας τοῦ Ἱγουμενοῦ του, ὁ ὁποῖος ἐπλήρωσεν ὅλα τὰ χρέη τοῦ προκατόχου του, καὶ ἔκαμε καὶ προσκτήσεις. Εἶναι ἀπηλλαγμένον τῆς δικαιοδοσίας τοῦ Ἑλληνοῦ Ἀρχιεπισκόπου καὶ ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς παρὰ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως. Εἰς ἀπόστασιν ἑνὸς τετάρτου τῆς λεύγας τὸ περισσότερον, εἶναι τὸ Μοναστήριον τῆς Καλοριτίσσης³.

1. Τὸ Μοναστήριον τοῦτο ἔγεινε Σταυροπηγιακὸν ὑπὸ τοῦ Πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως Θεολήπτου (1585—1586). Ἴδε σχετικῶς περὶ αὐτοῦ παρὰ Περικλεῖ Ζεφλέντη. Ἱστορικαὶ ἔρευναι περὶ τῆς Ἐκκλησίας τῶν νήσων τῆς Ἀνατολικῆς Μεσογείου θαλάσσης. Τόμ. Α' 1913. Ἐν Ἐρμούπολει σελ. 114. 155. Τὸ Μοναστήριον, κατόπιν σημαντικῆς ἀκμῆς εἰς παλαιότερους χρόνους, κατέπεσεν εἰς τελείαν παρακμῆν, ἐκ τῆς ἀκηδίας καὶ τῆς ἐλλείψεως ἐπιστοσίας ἐπ' αὐτοῦ. Ἀφ' οὗτο ἀνέλαβε τὴν Ἱγουμενίαν ὁ πατὴρ Καλλίνικος Χατζηζωάννου, εἰσῆλθον ἡ Μονὴ εἰς τὸ στάδιον τῆς σχετικῆς ἀνορθώσεως. Εἶναι ἡ μόνη σήμερον διατηρουμένη ἀνδρῶν Μονὴ ἐν Νάξῳ.

2. Πρόκειται περὶ τοῦ Σταυροπηγιακοῦ Μοναστηρίου τοῦ Σταυροῦ κειμένου κατὰ τὴν κώμην Σαγκρί. Ἴδε περὶ αὐτοῦ Ζεφλέντη, ἐνθ' ἂν σελ. 120. Ὡς πρὸς τὸ Μετόχιον τῆς Ἁγίας Κυριακῆς σημειώτεον ὅτι ἤδη ἀπὸ τοῦ 1780 τοῦλάχιστον ἔχρησιμεῖται ὡς ἐνοριακὸς ναὸς, ἀριθμῶν περὶ τοὺς ὀγδοήκοντα πάντε ἐνορίας Μόλις τὸ 1915, ἂν δὲν ἀπαθῶμι, ἔπαυσε νὰ λειτουργῇ ὡς ἐνοριακὸς ναὸς πρὸς ἐκθεταὶν λύπην τῶν περιοίκων. Κατὰ τὸ 1821 φέρεται ὡς Σταυροπηγιακὸν Μονῆριον.

3. Ἐν Πατριαρχικῷ Κατάστιχῳ κανονίζονται ἕν ἔτει 1754 τὰς ἐτήσιαις εἰσφορὰς τῶν Σταυροπηγιακῶν Μοναστηρίων

μέσα εἰς ἕν σπήλαιον ὄρους ἀποτόμου καὶ ὕψηλοῦ. Ἡ κακὴ διαγωγή τοῦ Ἱγουμενοῦ του σχεδὸν τὸ κατέστρεψε τελείως. Ἀπὸ τὸ Μοναστήριον τοῦτο ἐξαρτᾶται ἕν Μετόχιον εἰς τοὺς πρόποδας τῆς μεγάλης ὄρειας, εἰς τὸ ἄκρον τῆς Ἀρμαλίας, πρὸς τὸ Ἀνατολικὸν μέρος, ὑπὸ τὸ ὄνομα Ἁγίος Ἰωάννης ὁ Εὐαγγελιστῆς, ἡ Θεολόγος, ἔπως τὸν ὀνομάζουσι οἱ Ἑλληνοί⁴.

Εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπὸ τοῦ Σαγκρίου εἶναι τὸ Μοναστήριον τῶν Ταξιαρχῶν, ἧτοι τοῦ Ἀρχηγοῦ τῶν Ἐπουρανίων Δυνάμεων, οὗτος ὀνομάζουσι οἱ Ἑλληνοί τὸν ἅγιον Μιχαήλ⁵. Προσεγγίζοντες εἰς τὸ Ἐπάνω Σαγκρί εὐρίσκομεν τὸ Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἐλευθερίου⁶ εἰς ἀπόστασιν ἡμίσεως τετάρτου τῆς λεύγας ἀπὸ τοῦς Τριπόδες, τὸ Μοναστήριον τῆς Τριποδιώτισσης, ἧτοι τῆς Παναγίας τῶν Τριπόδων, λίαν εὐπορον⁷. Πλησίον τοῦ Ἀγερσανίου εἶναι τὸ Μοναστήριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου⁸, ὀλίγον πλαγίως αὐτοῦ τὸ Μοναστήριον τῶν ἁγίων Τεσσαράκοντα Μαρτύρων⁹. Ταῦτα, καὶ πολλὰ ἄλλα ὀλιγωτέρας σημασίας, ἀνήκουσιν εἰς Ἑλληνας, δικαίῳ ἰδιοκτησίας, καὶ δίδουσιν αὐτὰ μὲ τὰ ἀνήκοντα εἰς αὐτὰ κτήματα κανονικῶς κατ' ἀρέσκειαν.

Παροναξίας πρὸς τὸ Οἰκουμηνικὸν Πατριαρχεῖον καὶ τὸ Μοναστήριον τῆς Καλοριτίσσης ἀναγράφεται Σταυροπηγιακὸν. (Ζεφλέντης, ἐνθ' ἂν. 155). Τὸ ἐπώνυμον Καλοριτίσσης εἶναι τῆς Παναγίας. Οἱ χωρικοὶ ὀνομάζουσιν αὐτὴν Καλορίτσον. Κεῖται πρὸς τὰ Ἀνατολικά τοῦ χωρίου Σαγκρίου εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ ὄρους τοῦ Προφήτου Ἡλιοῦ, εἰς ἀπόστασιν 12 ὥρας πηρίπου ἀπὸ τοῦ χωρίου. Τὸ ἐν λόγῳ Μοναστήριον διασφύεται καὶ σήμερον ἐγκαταλειμμένον. Κάτι ἀξιοσημείωτον παρατηρεῖται εἰς τὸν σπηλιώτην ναόν. Ἀπὸ τὸν ὄθλον τοῦ σταλάζει ὑγρὸν, τὸ ὁποῖον οἱ χριστιανοὶ σέβονται ὡς ἁγίασμα. Οἱ προσκυνηταὶ μετ' ἀλαβείας προσπαθοῦν νὰ «μαζέψουν» ὀλίγον ὑγρὸν, ἄλλοι δὲ καὶ ἀνοίγουν τὸ στόμα νὰ πῆσῃ σταγὼν ἐντὸς αὐτοῦ πρὸς «λασιν ψυχῆς τε καὶ σώματος». Ἴσως ἔκ τούτου, ἀντὶ Καλοριτίσσης, ὡς συνήθως γράφεται, νὰ πρέπη νὰ γραφῇ Καλοριτίσσης.

1. Εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Κατάστιχον τοῦ 1745 (Ζεφλέντης ἐνθ' ἂν) μνημονεύεται ὁ ἅγιος Θεολόγος μεταξὺ τῶν Σταυροπηγιακῶν Μοναστηρίων.

2. Ἦτο καὶ τοῦτο Σταυροπηγιακὸν. Ἴδε σχετικὰ τινα περὶ αὐτοῦ παρὰ Ζεφλέντη, ἐνθ' ἂν. σελ. 115. Παλιὸν ὀνόμαζον Σταυροπηγιακὸν Μοναστήριον, ἐπιλεγόμενον Κυριασώματος εὐρίσκατο πλησίον τοῦ χωρίου Ἐγκαρῶν.

3. Εἰς τὸ Πατριαρχικὸν Κατάστιχον ἀριθμεῖται μεταξὺ τῶν Σταυροπηγιακῶν.

4. Εἶναι ὁ σημερινὸς ἐνοριακὸς ναὸς τοῦ χωρίου Τριπότων, εἰς πεντάλεπτον ἀπόστασιν ἔξω τοῦ χωρίου. Παράκειται αὐτῷ συνημμένως τὸ Δημοτικὸν Σχολεῖον. Ἐκ τοῦ Κώδικος Α' τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας (σελ. 86) γίνεται εἴληον ὅτι ἕν ἔτει 1699 ἡ Τριποδιώτισσα ἦτο Μετόχι «τῆς Κυρίας Μητροπόλεως, Παροναξίας. Ἡ εὐπερία τοῦ ναοῦ ἐξακολουθεῖ καὶ σήμερον.

5. Διατελεῖ σχεδὸν ἕν ἐρημικῶν. Εἶναι ἀφιερωμένον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Πρόδρομον. Τὸ Πατριαρχικὸν Κατάστιχον ἀριθμεῖ καὶ τὸ Μοναστήριον τοῦτο μεταξὺ τῶν Σταυροπηγιακῶν ὁ νῶς διατηρεῖται καλῶς.

6. Τὸ Πατριαρχικὸν Κατάστιχον τάσσει καὶ αὐτὸ μεταξὺ τῶν Σταυροπηγιακῶν. Σήμερον εὐρίσκαται εἰς κατάστασιν ἐρημίας, θεωρεῖται δὲ ὡς κυριάρχης αὐτοῦ μετὰ τοῦ συνεχομένου κτήματος ὁ κ. Ἰπποκράτης Ἐξαρχόπουλος. Ὁ ναὸς διατηρεῖται, ἀποσθῆποτε δὲ καὶ τινα καλλία.

Ὁ Φωτοδότης¹ εἶναι Μοναστήριον μέσα εἰς τὰ βουνὰ καὶ μέσα εἰς μοναξίαν εὐχάριστον εἰς ἀπόστασιν ἡμισείας λεύγας ἀπὸ τὴν Ἀπειρανθον, πρὸς νότον. Ἡ ἐκκλησία, ἣ ὁποία ἔχει κίονας μαρμαρίνους, ἀρκετὰ κομψούς, μὲ τὸ Μοναστήριον, ἔχει τὴν εἰκόνα μικροῦ Φρουρίου. Ὁ Ἡγούμενος εἶναι κατὰ τὸ παρὸν λαϊκὸς τις χωρικός, κατὰ τινα δὲ δυσανάγνωστον ἐπιγραφὴν φηκοδομήθη ἐν ἔτει 1497, κατὰ τὴν παράδοσιν τῶν χωρικῶν, ὑπὸ τινος πριγκιπίσσης ἐκ τῆς Ἑλληνικῆς Αὐτοκρατορικῆς Οἰκογενείας τῆς Κωνσταντινουπόλεως. Ἄλλ' ἡ Αὐτοκρατορικὴ ἐκείνη οἰκογένεια παρουσίαζε τότε ἀξιοδάκρυτον εἰκόνα, καὶ ἀγνοῶ, ἂν ἠδύνατο νὰ κάμνη ἰδρύματα, διότι ἡ οἰκογένεια αὕτη εἶχεν ἐκδιωχθῆ ἀπὸ τοῦ 1453. Ὑπάρχει τέλος, εἰς μικρὰν ἀπὸ τῆς πόλεως ἀπόστασιν, πρὸς ἀνατολάς, ἐν Μοναστήριον Ἑλληνίδων Καλογραίων² ἀνευ περιβόλου, τὸ ὅποιον κατὰ τὰς ἡμέρας μου ἀνεκαινίσθη, καὶ κεῖται ἐπὶ τῆς κλιτύος ὄρους τινός, εἰς τὰ χωρία ἀκόμη πολλοὶ Κύριοι, πρὸ πάντων Λατίνοι, καὶ μερικοὶ Ἕλληνες, ἔχοντες κτήματα ἔχουσιν ἐπίσης ἐκεῖ οἰκίας ἐξοχικὰς, καὶ πολλάκις πύργους, ἧτοι οἰκίας ὠχυρωμένας, ἵνα προφυλάσσωνται ἀπὸ τὰς αἰφνιδίαις ἐπιδρομὰς τῶν ληστοπειρατῶν, καίτοι νῦν δὲν ὑπάρχει πλέον τόσος φόβος, ὅσος ἄλλοτε, περνοῦν τὸ φθινόπωρον μὲ τὰς οἰκογενείας των διὰ νὰ ἐποπτεύωσι τὴν τῶν οἶνων καὶ τῶν ἐλαίων αὐτῶν ἐσοδείαν.

Οἱ Ἕλληνες διδουσι ἐνίοτε τὸ ὄνομα τοῦ Μοναστηρίου εἰς ἐκκλησίας μὴ ἔχουσας μοναχούς, ὅπως, ἰδίᾳ, εἰς τὴν ἐκκλησίαν τῆς Ἀγίας³, τὸ ὁποῖον ὄνομα εἶναι τίτλος κατ' ἀντονομασίαν τῆς Παναγίας. Ἡ ἐκκλησία αὕτη εἶναι τετράγωνον ἀρκετὰ κομψὸν ἐπάνω εἰς ὄρος μεμακρυσμένον ἀπὸ πάσης κατοικίας εἰς ἀπόστασιν τεσσάρων ὄλων λευγῶν ἀπὸ τῆς πόλεως πρὸς τὸ ὄρειον μέρος καὶ μέσα εἰς μο-

νήρη θελκτικὴν τοποθεσίαν μὲ πηγὴν ἀφθονοῦσαν ὄραιοι ὕδατος. Συχνάζεται ἀπὸ πολὺ σεβαστὴν Πομπήν ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Ἀναλήψεως κατὰ τὸ Ἑλληνικὸν ἐρτολόγιον, ἐγγύτατα δὲ εἶναι καὶ μικρὰ ἐκκλησία τῆς Ἀγίας Λεοβίας ἢ Μυτιλήνης, ἧτοι τῆς Ἀγίας Θεοκτίστης, ἧτις κατήγετο ἐκ Μυτιλήνης, διότι ἰσχυρίζονται, ὅτι οἱ κάτοικοι τῆς Ἰκαρίας, κλέψαντες ἐκ Πάρου τὰ λείψανα τῆς ἁγίας ταύτης, ἐνῶ μετέφερον αὐτὰ εἰς τὸν τόπον ἰων, ὅπου ἰσχυρίζονται ὅτι τὰ ἔχουσιν ἀκόμη, ἐξέθηκαν αὐτὰ πλησίον τῆς πηγῆς ταύτης. Ἄλλ' οἱ κάτοικοι τῆς Ἰκαρίας, ἐκ φόβου μήπως στερηθῶσι διὰ παρομοίας κλοπῆς τοῦ θησαυροῦ τούτου, τὰ ἐκράτησαν κεκρυμμένα εἰς τρόπον ὥστε μόνον τρεῖς γέροντες ἀπὸ ὅλων τῶν νήσον ἐγνώριζον τὸν τόπον, οὗτοι δὲ ἔλαβον τὴν πρόνοιαν νὰ μεταβιβάσωσι τὸ μυστικὸν τοῦτο εἰς ἄλλους πρὸ τοῦ θανάτου των.

Μία ἄλλη προσκυνηματικὴ Πομπή, ὁμοία πρὸς τὴν τῆς Ἀγίας, γίνεται εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ Ἁγίου Ἀρτεμίου⁴, εἰς τόπον ἄλλον ἄγριον, εἰς ἀπόστασιν τριῶν περίπου λευγῶν ἀπὸ τῆς πόλεως. Ἐπειδὴ δὲ ἡ ἑορτὴ τοῦ Ἁγίου τούτου πίπτει εἰς ἐποχὴν τῶν βροχῶν, καὶ οἱ προσκυνηταὶ ὀφείλουσι νὰ περάσωσι ἐκεῖ τὴν νύκτα, ἔκτισαν ἐπὶ τῶν ἡμερῶν μου τὰ οἰκίσματα, ἵνα δύναται νὰ στεγάσῃται τοῦλάχιστον μέρος τῶν προσκυνητῶν. Ἄλλως τε, αἱ προσκυνηματικαὶ αὗται ἀποδημίαι εἶναι ἀληθεῖς κλάδοι δημοτελοῦς πανηγύρεως, ὅπως καὶ αἱ ἰδικαί μας καθιερώσεις ναῶν κατὰ τοὺς ἐγκαινιασμοὺς αὐτῶν. Εἰς τὸν Ἁγιὸν Ἀρτέμιον, εἶναι ἀρκετὸς καιρὸς, ὅπου ὑπάρχει εἰς Ἀναχωρητής, δὲν γνωρίζω δὲ, ἂν δὲν ἔχη οὗτος ἀηδιάσει ἀπὸ τῆς ἐκεῖ διαμονῆς⁵.

(Κατὰ μετάφρασιν ἐκ τοῦ Γαλλικοῦ)

ΑΡΧΙΜ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ Ι. ΚΑΡΠΑΘΙΟΣ

1. Φωτοδότης Χριστός. Ἐν τῷ Κώδικι Α' τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας φέρεται Πράξις: συνοδικὴ ὑπὸ χρονολ. 29 Ἀπριλίου 1780, ἐν ἣ κατόπιν τῆς ἀπαιτουμένης ἐρεύνης δεδαιούθη διὰ τὸ Μοναστήριον τοῦτο ἦτο Μετόχιον τῆς ἐν Πάτρῳ Ἰερᾷ Μονῆς Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου (Σελίς Κώδ. 173)

2. Πρόκειται περὶ τῆς καὶ νῦν ὑπαρχούσης καὶ φυτοζωοῦσης γυναικείας Μονῆς τοῦ ἐν ἁγίοις Πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Χρυσόστομου, τὴν ὅποیان οἱ ἐγγήριοι ἀποκαλοῦσι «Μέγαν Χρυσόστομον». Μετὰ τὴν Μικρασιατικὴν Καταστροφὴν εἶχον κατοικήσει εἰς τὰ Κελλία οἱ ἀδελφοὶ πρόσφυγες Μικρασιαῖται ἐπὶ τι διάστημα.

3. Εἰς τὸν «Κώδικα Α'» τῆς Μητροπόλεως Παροναξίας εἰρηγνται ἀρκετὰ στοιχεῖα σχετικὰ μὲ τὴν ἱστορίαν τοῦ Μοναστηρίου τούτου. Καὶ σήμερον ἀκόμη τελεῖται ἀρκετὰ καλὴ Πανηγυρίς, τῇ 15ῃ Ἀυγούστου. Γενικῶς εἰπεῖν, ὡς πρὸς τὰ ἱστορικὰ καὶ νῦν ἐγκαταλειμμένα ἐν Νάξῳ Μοναστήρια, ταῦτα ἀποτελοῦσι διὰ τὰ περὶ αὐτὰ χωρία, τόπους προσκυνηματικῶν ἐκδρομῶν κατὰ τὰς Κυριακάς τῆς Ἀγίας καὶ Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς Ἐν Νάξῳ κατὰ τὴν περίοδον ἐκείνην τῆς νηστείας ὑπάρχει ἐν χρῆσει τὸ λεγόμενον ἔθιμον τοῦ θυμιάσματος. Εἶναι δὲ τὸ ἔθιμον τοῦτο τὸ ἑξῆς: κατόπιν συμφωνίας σχηματίζονται γυναικεῖαι ὀμάδες, πέρνουσι τὸ φαγητὸν των, καὶ πηγαίνουσι εἰς τὰ Προσκυνηματικὰ Μοναστήρια νὰ θυμιάσωσι. Ἐκεῖ περνοῦν ὅλην τὴν ἡμέραν των. Συνήθη φαγητὰ καθιερωμένα εἶναι τοῦτοις ἀπὸ χόρτα καὶ κουρκιά φραστὰ καὶ ἄλλα τινὰ εἶδη ξηροφαγίας. Ἐνοεῖται ὅμως ὅτι δὲν ἀπολλεῖται καὶ τὸ σχετικὸν ἑλληνικὸν ξεφάντωμα. Συμμετέχουσι καὶ ἄνδρες.

1. Ὁ ἅγιος Ἀρτέμιος ἑορτάζεται τῇ 20ῇ Ὀκτωβρίου. Τὸ Μοναστήριον τοῦτο εὐρίσκαται εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Κορωναίου ὄρους εἰς θέσιν ὀνομαζομένην ὑπὸ τῶν ἐγχωρίων Κιουρὰ ἢ Χάλαντρα (=χαράδρα ἐπειδὴ εἶναι χαράδρα ἢ θέσις ἐκείνη). Τὰ κελλία εἶναι ἐρείπια, σφίεται δὲ μόνον ὁ ναός. Κατ' ἑτος γίνεται ὀκτὸμη μεγάλη πανηγυρίς. Τὸ πλησιέστερον χωρίον εἶναι ὁ Κυνίδαρος.

2. Père L it h e l J é s u i t e A l l e m a n d, Histoire de Naxie (Κειρόγραφο ἐν τῇ ἐν Νάξῳ Μονῇ τῶν Φραγκισκανῶν Καπουτσίνων), σελ. 161—167. Ἐγγραφή κατὰ τὰ τέλη τοῦ 17^{ου} αἰῶνος.—Αἱ ὑποσημειώσεις τοῦ παρόντος, ὡς εἶναι φανερόν, ἀνήκουσιν εἰς ἡμᾶς, ὄχι εἰς τὸν συγγραφέα.

ΤΡΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΣΗΜΕΙΩΜΑΤΑ ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΑΡΤΗΣ

1. Ὁ Ἱερομόναχος Φλαβιανός.

Ὁ Ἱερομόναχος Φλαβιανός εἶναι μία σπουδαία Ἀρτινὴ προσωπικότης τοῦ παρελθόντος αἰῶνος. Ἐγεννήθη εἰς τὴν Ἄρταν τὸ 1781 καὶ εἰς ἡλικίαν 25 περίπου ἐτῶν ἤλθεν εἰς τὴν μονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς πατρίδος μου Σκιαθοῦ, ὅπου καὶ ἔγινε μοναχός.

Ὅταν ὁ Φλαβιανός εἰσῆρχετο εἰς τὴν μονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ ἠγούμενος αὐτῆς ἦτο ὁ ἐκ Χίου Ἱερο-

μόναχος Νήφων, ἀπὸ τοὺς σπουδαίους κολλυβάδας τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, παρὰ τοῦ ὁποίου καὶ ἐδιδάχθη τὴν αὐστηρὰν μοναχικὴν πολιτείαν. Τὸ 1816 ἐξελέγη ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, διήρκεσε δὲ ἡ ἡγευμενία του αὐτῆ μέχρι τέλους περὶ τοῦ 1821, ὅποτε διεφώνησε μὲ τοὺς προεστοὺς τῆς νήσου διὰ περιουσιακὰ ζητήματα τῆς μονῆς καὶ ἠναγκάσθη νὰ παραιτηθῆ τῆς ἡγευμενίας καὶ νὰ ἀπομακρυνθῆ ἐκ τῆς μονῆς.

Ἀναχωρήσας ἐκ Σκιαθοῦ ὁ Φλαβιανὸς μετέβη κατ' ἀρχὰς εἰς τὴν Κέα καὶ κατόπιν ἦλθεν εἰς τὸν Πόρον, ὅπου ἐξελέγη ἡγούμενος τῆς Ζωοδόχου Πηγῆς. Τὸ 1823 ἦλθεν εἰς τὴν Ὑδραν, καὶ ἀργότερα εἰς τὸ Ναύπλιον καὶ Λιγυριὸν καὶ ἐδῶ ἐγένετο ἡγούμενος τῆς μονῆς τοῦ ἁγ. Μεροκουρίου.

Κατὰ τὸ διάστημα αὐτὸ οἱ μοναχοὶ τῆς Σκιαθοῦ πολλάκις ἔγραψαν πρὸς τὸν Φλαβιανὸν καὶ τὸν παρεκάλουν νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν Σκιάθον «ἐπιποθοῦντες ἰδεῖν αὐτὸν ὡς οἱ τυφλοὶ τὸν ἥλιον», ἔγραψε δὲ πρὸς αὐτὸν καὶ ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος Ἰωάννης Καποδίστριας, κατόπιν ἀναφορᾶς τῶν μοναχῶν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Τὸ ἔγγραφο τοῦ Κυβερνήτου παραθίτω κατωτέρω, διότι εἶνε ἐνδεικτικὸν τῆς ἀξίας τοῦ Φλαβιανοῦ :

«Ἀριθ. 537

Ὁ Κυβερνήτης τῆς Ἑλλάδος

πρὸς τὸν πανοσιώτατον Κύριον Φλαβιανόν.

Οἱ Πατέρες τοῦ ἐν Σκιάθῳ Κοινοβίου συναδέλφω σου στερούμενοι πνευματικοῦ πρυστάτου, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἐν αὐτῷ ἡγουμένου σου σὲ ἀνακαλοῦσιν εἰς τὴν ἡγουμενίαν τοῦ αὐτοῦ Μοναστηρίου δι' ἀναφορᾶς των πρὸς τὴν Κυβέρνησιν

Ἐπιθυμοῦντες νὰ ἐκπληρώσωμεν τὴν αἴτησιν τῶν συναδέλφων σου καὶ συμπεραίνοντες ἐκ τῆς κοινῆς ἐκλογῆς πόσον δύνασαι νὰ συντελέσῃς εἰς τὴν ἀποκατάστασιν τοῦ ἱεροῦ Μοναστηρίου καὶ τὴν θεάρεστον διαγωγὴν τῶν ἐν αὐτῷ μοναζόντων σὲ προτρέπουμεν ἅμα λάθῃς τὴν παρούσαν, νὰ σπεύσῃς ἐπὶ σὲ προσκαλοῦν οἱ ἀδελφοὶ σου, συναγαγῶν καὶ τοὺς ἐν Κέῃ καὶ ἄλλαχοῦ διεσπαρμένους Πατέρας καὶ ἀναλαβῶν τὴν φροντίδα τοῦ Κοινοβίου νὰ διευθύνῃς αὐτὸ καὶ τοὺς ἐν αὐτῷ ὡς ἀρεστοὶν τῷ Θεῷ, ἀγρυπνῶν ὑπὲρ τῶν ἐμπιστευθεισῶν σοι ψυχῶν καὶ φροντίζων διὰ τὴν συντήρησιν καὶ βελτίωσιν τοῦ ἱεροῦ καταστήματος τούτου.

Τὰ ἱερά ταῦτα χρέη δὲν ἀμφιδάλλομεν, ὅτι θέλεις

1. Κολλυβάδες ὀνομάσθησαν οἱ ἀναμειχθέντες εἰς τὴν γνωστὴν ἔριν διὰ τὴν τέλειαν τῶν μνημοσύνων κατὰ Κυριακὴν ἢ Σάββατον. ἡ ὁποία παρουσιάσθη εἰς τὸ ἅγιον Ὅρος τὸ 1754 καὶ διήρκεσε μέχρι τοῦ 1807. Κύριοι πρωτοστάται τῆς κινήσεως αὐτῆς ὑπῆρξαν ὁ Μακάριος Νοταρᾶς ἀρχιεπίσκοπος Κορίνθου, ὁ μετὰ τῶν ἁγίων καταχθεῖς Νικόδημος ἀγιορείτης, ὁ πολυγραφώτατος μοναχὸς καὶ ὁ Ἀθανάσιος Πάριος ὁ διδάσκαλος τοῦ γένους βλ. *Κ. Ζάφια* Μεσαιωνικὴ Βιβλιοθήκη τόμ. Γ' Βενετία 1872 σ. 290 κ. ἐξ καὶ *Μ. Γεδεών* Ὁ Ἄθως Κωνσταντινουπόλεως 1885 σ. 152 κέξ.

2. *Ἰ. Ν. Φραγκούλα* Ἐγγραφα μονῆς Σκιαθοῦ, ἐν περιοδ. «Θεολογία» τόμ. 1Α' (1936) σ. 166.

ἐκπληρώσει ἀξίως τῆς πρὸς σὲ ὑπολήψεως τῶν συν-ἀδελφῶν σου καὶ τῆς προσδοκίας τῆς Κυβερνήσεως.

Ἐν Ναυπλίῳ τῆ 20 Μαρτίου 1830

ὁ Κυβερνήτης

Ἰω. Α. Καποδίστριας.

Κατόπιν τῶν παρακλήσεων αὐτῶν ὁ Φλαβιανὸς περὶ τὰ τέλη Ἰουλίου τοῦ 1830 ἐπέστρεψε τέλος εἰς τὴν μονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Σκιαθοῦ καὶ ἀνέλαβεν ἐκ δευτέρου τὴν ἡγουμενίαν, ἡγουμενεύσας μέχρι τῆς 6 Μαρτίου 1851, ὅποτε καὶ ἀπέθανεν εἰς ἡλικίαν 70 ἐτῶν.

Ὁ Φλαβιανὸς εἶνε ἀναντιρροῦτως ἡ σπουδαιότερα ἡγουμενικὴ μορφή τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ. Ὡς ἡγούμενος ἠνώρθωσε τὰ οἰκονομικὰ τῆς μονῆς, εἰργάσθη δὲ κυρίως διὰ τὴν ἀνάπτυξιν ἀληθινῆς μοναχικῆς ζωῆς καὶ προσείλκυσε πλησίον του ἀρετοὺς ἐναρέτους καὶ εὐπαιδευτοὺς μοναχοὺς. Πραγματικὰ ὁ Φλαβιανὸς ἐνεφύσησε νέαν πνοὴν εἰς τὴν ὅλην ζωὴν καὶ ἐμφάνισιν τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τὸ ὄνομά της ἐγένετο γνωστὸν διὰ τὴν εὐσέβειαν τῶν μοναχῶν της.

Οὗτω Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Οἰκονόμων εἰς ἐπιστολὴν του πρὸς τὸν Φλαβιανόν «ἀπὸ Σμύρνης 1817» σημειώνει «Πατέρες οὐρανόφρονες! τίς τῶν εὐσεβῶν καὶ τῶν πάνυ ὁρθῶν δὲν χρεωστῆ νὰ σέβηται τὸ ἱερόν σας κοινόβιον, τὸ καταγώγιον τῆς ἀληθινῆς σας ἀρετῆς, τῶν πνευματικῶν ἀγώνων τὸ στάδιον, τίς δὲν θαυμάζει τῆς ἱερᾶς καὶ μακαρίας ὑμῶν ἀδελφότητος τὸ πολίτευμα; ὑπομεινάτε νὰ ἐκφράσω δι' ὀλίγων τὸ πολὺ καὶ ζέον τῆς ψυχῆς μου πρὸς τὴν ἀνωσύνην σας σέβας...». Καὶ ἀργότερα τὸ 1834, ὁ ἔπαρχος τῶν Β. Σπορῶδων εἰς ἔγγραφόν του προσθέτει: «Κοινοποιοῦντές σας, πανοσιώτατα, τὴν Βασιλικὴν ταύτην ἀπόφασιν, σᾶς προτρέπομεν νὰ ἐπιμένετε εἰς τὴν ὁποίαν μετέρχεσθε φρονύμως τοῦ ἐπαγγέλματός σας πολιτείας, πληροφροσούμενοι ὅτι δι' αὐτὴν καὶ μόνην ἠξιώθητε τῆς τοιαύτης μοναδικῆς ἐξαιρέσεως». Ὁ δὲ Κύριλλος Ἀργολίδος γνωρίζει πρὸς τὸν Φλαβιανόν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος, «ὅτι ἡ φορολογία τῆς δεκάτης ἐχαρίσθη εἰς τὴν μονὴν διὰ τὴν ἰδιαιτέραν ὑπόληψιν τῆς Κυβερνήσεως πρὸς τοὺς κοινοβιοῦντας μοναχοὺς τῆς ἱερᾶς μονῆς σου καὶ διὰ τὴν ἀρετὴν τῶν ἐν αὐτῇ ἀσκουμένων».

Κατὰ τὸν χρόνον δὲ τῆς δευτέρας ἡγουμενίας τοῦ Φλαβιανοῦ συνέπρεσε καὶ ἡ ἐξορία εἰς τὴν μονὴν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Σκιαθοῦ τοῦ πολλοῦ Θεοφίλου Καίτη. Ὁ σοφὸς Ἀ. δριος ἐρυνητῆς Δημήτριος Πασχάλης εἰς σχετικὸν μὲ τὸν Καίτην δημοσίευσμά του ἠθέλησε νὰ ἀμαυρώσῃ πῶς τὴν προσωπικότητα τοῦ Φλαβιανοῦ, ἀλλ' ἐκ τῆς μελέτης τῶν ὁμοίων ἔδημο-

1. Σπ. Χαμπανίου μοναχοῦ-ιστοῦ Ἀνέκδοτος ἐπιστολῆ Κωνσταντίνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, ἐν περιοδ. «Θεολογία» τόμ. Γ' (1925) σ. 54 κέξ.

2-3. *Ἰω. Ν. Φραγκούλα* Ἐγγραφα μονῆς Σκιαθοῦ ἐνθ. ἀν. σ. 164.

4. *Δ. Πασχάλης* Ἐνα μοναστηρί τῆς Σκιάθου, ἐν ἐφηρ. «Σκιάθος» ὄργανον τοῦ συλλόγου τῶν ἀπανταχοῦ Σκιάθων ἐτ. Α' (1931) ἀρ. σελ. 9.

σίευσά' ἐπὶ τῇ βάσει ἐγγράφων τὰ ὅποια ἀνεύρον εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, ἀποδεικνύεται, νομίζω, ὅτι ἡ διαμονὴ τοῦ Καίτη εἰς τὴν μονὴν τῆς Σκιάθου ὑπῆρξεν ἀρετὰ καλὴ καὶ ἰδιαιτέρως ἡ συμπεριφορὰ τοῦ ἡγουμένου Φλαβιανοῦ πρὸς αὐτὸν πατρικὴ καὶ φιλάδελφος. Ὁ Φλαβιανὸς ἦτο πράγματι ὑπόδειγμα ἑναρέτου ἀνδρός.

Ἄλλ' ὁ Φλαβιανὸς ἦτο καὶ λόγιος. Ὁ Κωνσταντῖνος ὁ ἐξ Οἰκονόμων ἀναφέρει τὸν Φλαβιανὸν μετὰ τῶν ὀλίγων πεπαιδευμένων κληρικῶν τῶν πρώτων χρόνων τῆς ἀπελευθερώσεως τῆς Ἑλλάδος². Ἀσφαλῶς ὁ Φλοβιανὸς θὰ ἐμαθήτευσεν εἰς τὴν σχολὴν τοῦ «κύρ Μανωλάκη ἀρχιγούναρη» τῆς πατρίδος του Ἄρτης, ἀλλὰ καὶ κατόπιν θὰ ἐτελειοποίησε τὴν μόρφωσίν του εἰς τὴν μονὴν τῆς Σκιάθου, ὅπου καὶ βιβλιοθήκη σπουδαία ὑπῆρχε καὶ οἱ εὐπαιδευτοὶ μοναχοὶ δὲν ἔλειπον.

Ἦτο ἀκόμη φίλος τοῦ σοφοῦ διδασκάλου Κωνσταντῖνοι, τοῦ ἐξ Οἰκονόμων, τοῦ Νεοφύτου Μεταξᾶ, ἐπισκόπου Ταλαντίου καὶ κατόπιν μητροπολίτου Ἀθηνῶν καὶ τῶν ἐπισκόπων Κυρίλλου Ἀργολίδος, Ἀνθίμου Εὐβοίας καὶ Παρθενίου Κυρῆνης καὶ εὐρίσκετο εἰς ἀλλήλι γραφίαν μὲ ὄλους αὐτούς.

Ἡ σχετικὴ ἀλληλογραφία του, ἡ ὁποία διασώζεται εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς μονῆς, ἀποτελεῖ πραγματικὰ τὸ κάτοπτρον τῆς πνευματικῆς καὶ ἠθικῆς ὑποστάσεως τοῦ ἀνδρός.

Ἔργα τοῦ Φλαβιανοῦ εἶναι ἡ «περιγραφή τῆς διασπαγῆς τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Σκιάθου ὑπὸ τῶν Τουρκαλβανῶν περσιτῶν», ἡ ὁποία ἐξεδόθη ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ Τρ. Εὐαγγελίδου³ καὶ αἱ τρεῖς «ἀπανταχοῦσαι», αἱ ὁποῖαι ἐξαπελύθησαν διὰ τὴν συλλογὴν ἐράνων ὑπὲρ τῆς μονῆς. Ἐκ τούτων τὴν μίαν ἐδημοσίευσεν ἐπίσης ὁ Εὐαγγελίδης, τὴν ἄλλην τὴν περιέλαβα ἐγὼ εἰς τὴν σειρὰν τῶν ἐγγράφων τῆς μονῆς τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, τὰ ὅποια ἐδημοσίευσά⁴, καὶ ἡ τρίτη εὐρίσκεται ἀνεκδότος εἰς τὸ ἀρχεῖον τῆς μονῆς.

(Συνεχίζεται)

ΙΩΑΝΝΗΣ Ν. ΦΡΑΓΚΟΥΛΑΣ
ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ ΤΟΥ ΙΕΡΟΔΙΔΑΣΚΑΛΕΙΟΥ ΒΕΛΛΑΣ

1. *Ἰω. Ν. Φραγκούλα*. Ὁ ἐν τῇ μονῇ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ τῆς Σκιάθου περιορισμὸς τοῦ Θεοφίλου Καίτη. Ἀθῆναι 1935.

2. *Κωνσταντῖνου Οἰκονόμου τοῦ ἐξ Οἰκονόμων*. Τὰ σωζόμενα ἐκκλησιαστικὰ συγγράμματα, τόμ. Α'. Ἀθῆναι 1862 σ. 72.

3. *Τρ. Εὐαγγελίδου*. Ἡ νῆσος Σκιάθος καὶ αἱ περὶ αὐτὴν νησίδες. Ἀθῆναι 1913 σ. 142 κέξ.

4. *Ἰω. Ν. Φραγκούλα*. Ἐγγραφα μονῆς Σκιάθου, ἐν περιοδ. «Θεολογία» τόμ. ΙΑ' (1936) σ. 167 κέξ.

Ἄνεσθὼν εἰς οὐρανούς, ὅθεν καὶ κατήλθες, μὴ ἐάσης ἡμᾶς ὄρφανούς, Κύριε! ἐλθέτω Σου τὸ Πνεῦμα, φέρων εἰρήνην τῷ κόσμῳ· δεῖξον τοῖς υἱοῖς τῶν ἀνθρώπων ἔργα δυνάμεώς Σου, Κύριε φιλάνθρωπε.

(Τῇ Πέμπτῃ τῆς Ἀναλήψεως ἐσπέρας)

Ὁὐ λείπω ὄρφανούς, οὓς περ ἐγὼ συνῆξα, ὁ Κύριος τοῖς φίλοις ἐλάλει. ἀλλὰ πέμψω ὑμῖν Πνεῦμα τὸ ἅγιον.

(Ἐκ τοῦ Πεντηκοσταρίου)

ΚΩΝΣΤ. ΔΥΟΒΟΥΝΙΩΤΟΥ
ΚΑΘΗΓΗΤΟΥ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ ΚΑΙ ΕΓΓΡΑΦΑ

ΑΠΟΚΕΙΜΕΝΑ ΕΝ Τῷ ΑΡΧΕΙῷ
ΤΟΥ ΑΡΧΙΕΡΑΤΙΚΟΥ ΕΠΙΤΡΟΠΟΥ ΚΙΜΩΛΟΥ

Ἄρ. Πρωτ. 1267

Βασίλειον τῆς Ἑλλάδος

Διεκ. 981

Ἡ

Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου κατὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν Σύρου
τῇ 16 Μαρτίου 1880 καὶ Τήνον ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπῇ

Πρὸς

τὸν ἐν Κιμῶν εἰδικὸν ἐπισκοπικὸν ἐπιτροπον.

Παραγγέλεσθε, ἵνα ὅσον ἀφορᾷ τὴν θέσιν, ἐν ᾗ μετὰ τὸν Ὁρθρον θέλετε ἀποθέτει τὸ ἱερὸν Εὐαγγέλιον πρὸς ἀσπασμόν, νὰ μὴ ἀνθίστασθε εἰς τὴν γνώμην τοῦ κ. Δημάρχου ὁρθῶς ἔχουσας, ἦτοι εὐθὺς μετὰ τὴν εἴσοδον ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ νὰ ἀποθέτετε ἐπὶ προσκυνηταρίου ἢ ἀναγωγέως, ἀριστερᾷ τῷ εἰσιόντι ἐν τῷ Ναῷ, τοῦθ' ὅπερ συνήθως γίνεται καὶ ἐν πᾶσι τοῖς ναοῖς τῆς Ἐρμούπολεως, πρὸς ἄρῳν τοῦ σκανδάλου.

Ἡ

ἐπισκοπικὴ ἐπιτροπῇ

Λαζ. Φιλιππότης οἰκονόμος
Γεωργ. Φέρμος σακελλάριος
Ἰωαν. Ζολώτας χαρτοφύλαξ.

Ἄρ. Πρ. 2141

Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου τῇ 9 Ὀκτωβρίου 1860

Διεκ. 1121

Ὁ

Μητροπολίτης Σύρου καὶ Τήνων

Πρὸς

τοὺς κατὰ τὴν ἐπαρχίαν Μήλου ἡμετέρους
ἐπιτρόπους.

Διὰ τῆς ἀπὸ 19 Ἰουνίου τοῦ 1859 καὶ ὑπ' ἀριθ. 1695 ἡμετέρας ἐγκυκλίου ἀπηγορεύσαμεν τοῦ νὰ τελεῖται ἡ ἐπιτάφιος ἀκολουθία τῆς 14 Ἀυγούστου, ἡ γινομένη πρὸς τιμὴν τῆς ὑπεραγίας Θεοτόκου, καὶ τὴν διαταγὴν ἡμῶν ταύτην ὑποστηρίζαντες ἠκούσατε γογγυσμὸς καὶ παράπονα παρὰ τῶν χριστιανῶν, τῶν εἰς τὰς παρατύπους ταύτας ἐθιμοταξίας εἰθισμένων.

Πρὸς τὰ παράπονα ταῦτα αὐτῶν μὴ διατελέσαντες ἀπλοῖ μόνοι θεαταί, ἀλλ' ἐνεργὸν μέρος λαβόντες παρὰ διαφόρων ἐπιτρόπων ἡμῶν ἐπληροφόρηθημεν ὅτι τινὲς τῶν χριστιανῶν ἐτόλμησαν οὐ μόνον ν' ἀποδοκιμάσωσι τὴν διαταγὴν ἡμῶν ταύτην, ἀλλὰ καὶ νὰ ἐκφέρωσι τολμηρὰς κατὰ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἀρχῆς ἐκφράσεις.

Λυπούμενοι ὅτι ἐν τοῖς ἀνθρώποις διατελοῦσιν εἰσέτι τινὲς ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τῆς ἀσεβείας καὶ τῆς πρὸς τοὺς λειτουργοὺς τοῦ Ὑψίστου ἀνηκούστου ἀυθαδείας καὶ τόλμης, ἔχοντες δὲ καθῆκον οὐ μόνον θρησκευτικῶς νὰ ἀναθρέψωμεν τὸ ὑφ' ἡμᾶς διατελοσὺν λογικῶν τοῦτο ποίμνιον, ἀλλὰ καὶ ἠθικῶς νὰ ὑποδείξωμεν αὐτῷ τὸν τρόπον τοῦ φέρεσθαι πρὸς

τούς ὑπηρέτας τοῦ Ὑψίστου, ὡς προσκαλοῦμεν συνεπεία καὶ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 11249 ἀπὸ 29 Ἰουλίου ἐν ἔ. πρὸς ἡμᾶς ἐγγράφου τῆς ἱεράς Συνόδου νὰ συμμορφωθῆτε πρὸς τὰ ἐπόμενα :

Ὅχι μόνον τὴν κατὰ τὴν ἐσπέραν τῆς 14 Αὐγούστου ἀκολουθίαν τοῦ ἐπιταφίου δὲν θέλετε τοῦ λοιποῦ ψάλλει, ἀλλὰ καὶ τὴν κατὰ τὴν Κυριακὴν τῆς Ὁρθοδοξίας, τὴν ἡμέραν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ καὶ τὴν τῶν Βαῦων ἐθιζομένην λιτανεῖαν δὲν θέλετε διεξαγάγει μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ὁρθρου.

Ἄπαντα ταῦτα ὡς καὶ πᾶσαν ἱεροτελεσίαν μὴ σύμφωνον πρὸς τὸ τυπικὸν τῆς μεγάλης τοῦ Χριστοῦ ἐκκλησίας καὶ τὴν παραδεδογμένην τάξιν θέλετε φροντίσει νὰ περιορίσητε, ὥστε νὰ τελῶνται μετ' ὀλιγωτέρου θερῦδου καὶ ἐν τάξει καὶ ἡσυχίᾳ.

Αἱ δὲ προμνημονευθεῖσαι λιτανεῖαι μὴ οὔσαι ὑποχρεωτικαὶ θέλουσι ψάλλεσθαι μόνον μετὰ τὸ τέλος τῆς θείας λειτουργίας καὶ εἰς ταύτας θέλει παρευρῆσκεσθαι μόνον τὸ προσωπικὸν τοῦ συλλειτουργοῦντος ἐν τῇ λιτανευομένῃ ἐκκλησίᾳ κλήρου, ἀπαγορευομένου τοῦ λοιποῦ τοῦ νὰ διεξαχθῶνται ἑορταὶ διὰ μονοεκκλησίας, καθόσον ἐκάστη ἑνορία, ἔχουσα τοὺς ἑνορίτας τῆς, θέλει δι' αὐτῶν πάσας τὰς ἑορτάς καὶ ἱεραουργίας διεξαγάγει.

Ταῦτα ἐντελλόμενοι νοοῦμεν ὅτι μηδεὶς δὲν θ' ἀντιστῆ εἰς τὴν ἀκριθεῖ ἐφαρμογῇ τῶν περὶ θρησκευτικῶν τελετῶν διατάξεων ἡμῶν τούτων, ὑμεῖς δὲ ἀκριβεῖς φύλακες καὶ τηρηταὶ αὐτῶν θέλετε προσέξει, ἵνα μὴ γίνεται ἐπέμβασις τις παρὰ τινος εἴτε κληρικοῦ εἴτε λαϊκοῦ εἰς τὰς διατάξεις ἡμῶν ταύτας.

Τὸν τολμήσαντα δὲ νὰ ἐπέμβῃ ἢ νὰ διαταράξῃ τὴν ἐκκλησιαστικὴν εἰρήνην καὶ νὰ προσκόψῃ τὴν διεξαγωγὴν τελετῆς θέλετε καταγγεῖλαι ἡμῖν ἐπισήμως καὶ ἐγκαιρῶς. ἵνα διδάξωμεν αὐτὸν ἀρμοδίως νὰ σέβηται καὶ ἐκτιμᾷ τὴν πνευματικῶς προϊσταμένην αὐτοῦ ἀρχήν.

Ὁ Μητροπολίτης
Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ

Ἄρ. Πρωτ. 29 Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
Διακ. 16 Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Σύρου καὶ Τήνου
Ἐν Ἐρμούπολει Σύρου

Πρὸς ἅπαντας τοῖς κατὰ τὴν ἀρχιεπισκοπὴν
εἰδικοὺς ἐπισκοπικοὺς ἐπιτρόπους.

Ἀρχαῖον ἐθιμον ἐπεκράτησεν ἐν τισὶ τῶν Κυκλάδων νήσων νὰ κρούωσι τοὺς κώδωνας τῶν ἐκκλησιῶν ἀμα τῇ θανάτῳ καὶ ἐν ὄρα τῆς κηδείας τῶν νεκρῶν, πρὸς δὲ καὶ νὰ ἐνταφιάζωσιν αὐτοὺς ἐντὸς πόλεων καὶ χωρίων, ἢ ἐντὸς καὶ πέριξ τῶν ναῶν, ἐν οἷς τελοῦνται θεῖαι ἱεραουργίαι, καίτοι ὑπαρχόντων ὀρισμένων ταφείων, ἐνεργοῦντες συγχρόνως καὶ ἀνακομιδὰς ὁσῶν ἀτάκτως καὶ πρὶν συντελεσθῆ ἢ πρὸς ἀνακομιδὴν τεταγμένος χρόνος. Τὴν κατάργησιν τῶν ἐθιμῶν τούτων, ἀντιμαχομένων προφανῶς ἔγθεν μὲν πρὸς τὴν πρόοδον καὶ τὴν ἀνάπτυξιν τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔγθεν δὲ πρὸς τὴν ὑγιεῖαν αὐτῶν τῶν κατοίκων, ἐγκαιρῶς μὲν προεῖδεν ἡ Κυβέρνησις, ἀπαγορεύσασα

1. Ἐνευ χρονολογίας.

τοὺς ἐνταφιασμοὺς νεκρῶν εἰς τὰ τυχόντα μέρη διὰ τοῦ ἀπὸ 28)9 Ἀπριλίου 1834 Β. Διατάγματος, ἐγκαιρῶς δὲ ἀπαγορεύσασα ἡ ἱερά Σύνοδος διὰ τῶν ὑπ' ἀριθ. 2546 τῆς 11 Ἰουλίου 1852 καὶ 7791 τῆς 30 Ὀκτωβρίου 1858 συνοδικῶν ἐγκυκλίων, ὑποδείξασα καὶ τὰς ἐν ἀρθρ. 573, 646 καὶ 648, τοῦ ποινικοῦ νόμου, ἐπιβαλλομένας ποινὰς τοῖς παραβαίνουσι τὰς διατάξεις ταύτας. Ὅθεν ὑπομιμνήσκοντες ὑμῖν ἅπαντα ταῦτα διατάσσομεν.

Α'. Ἀπαγορεύεται ἡ κώδωνοκρουσία ἀνεξαιρέτως ἐν πάσαις ταῖς κηδείαις.

Β'. Ἀπαγορεύεται ὁ ἐνταφιασμὸς νεκρῶν ἐντὸς ἢ πέριξ ἑνοριακῶν ναῶν ἢ ἐξωκκλησιῶν, προσδιορισμένων πρὸς ἐκκλησιαστικὸν χριστιανῶν ἢ καὶ ὁ ἐνταφιασμὸς αὐτῶν εἰς οἶον δὴποτε μέρος ἐκτὸς τῶν κοιτῶν νεκροταφείων.

Γ'. Ἀπαγορεύεται ἡ ἀνακομιδὴ ὁσῶν τεθνεώτων πρὶν ἢ λήξωσι τρία ἔτη ἀπὸ τοῦ ἐνταφιασμοῦ αὐτοῦ.

Τὴν ἀκριθεῖ τήρησιν καὶ ἐκτέλεσιν τῆς ἀνωτέρω διαταγῆς ἡμῶν ἀνατιθέμεθα ὑπὸ τὴν εὐθύνην τῶν οἰκείων εἰδικῶν ἐπισκοπικῶν ἐπιτρόπων προσκαλουμένων νὰ κοινοποιήσωσιν ἐπὶ ἀποδείξει τὴν ἐγκύκλιον ταύτην πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτοῦς ἐφημερίοις καὶ συγχρόνως ἀναφέρωσιν ἡμῖν τίνες τῶν Δέημων στεροῦνται κοινῶν ταφείων, ὅπως ἐνεργήσωμεν εἴ τι ἐκ τῶν ἡμετέρων καθηκόντων πρὸς σύστασιν τοιούτων.

Ὁ
Ἀρχιεπίσκοπος
Σύρου καὶ Τήνου Ἀλέξανδρος

Ἄρ. Πρωτ. 179 Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
Διακ. 13 Ὁ
Ἐν Ἀθήναις Σύρου καὶ Τήνου
τῇ 28 Φεβρουαρίου Μητροπολίτης
1854 Πρὸς ἅπαντας τοὺς αὐτοῦ ἐπιτρόπους.

Ἐπιστέλλομεν διὰ τῆς παρουσίας πρὸς ὑμᾶς ἱκανὰ ἐντυπα τῆς ὑπ' ἀριθ. 178 ἐγκυκλίου προτρεπτικῆς μας πρὸς πάντας τοὺς χριστιανοὺς τῆς ἡμετέρας ἀρχιεπισκοπῆς, διὰ τῆς ὁποίας ἀπαγορεύεται τοῦ νὰ τελῆται τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος μετὰ μεσημβρίας, ὡς μέχρι τοῦδε ἐτελεῖτο, ἀλλὰ πάντοτε πρὸ μεσημβρίας.

Τὴν ἐγκύκλιον ταύτην προτρεπτικὴν μας ἀφ' οὗ ἀναγνώσθητε ὑμεῖς καὶ συμμορφωθῆτε ἀκριθῶς μετὰ τὰ ἐν αὐτῇ ἐνδιαλαμβανόμενα προσκαλεῖσθε νὰ ἐγχειρισθῆτε ἀνά ἐν ἀντίτυπον αὐτῆς πρὸς ἕνα ἕκαστον τῶν ἐφημερίων τῶν ἐνοριακῶν ἐκκλησιῶν τῆς δικαιοδοσίας σας διατάττοντες αὐτοὺς ν' ἀναγνώσωσιν αὐτὴν ἐπ' ἐκκλησίας ἐν Κυριακῇ ἢ ἄλλῃ ἑορτασίμῳ ἡμέρᾳ πρὸς γνῶσιν τῶν χριστιανῶν καὶ συμμορφωθῶσι συμφώνως μετὰ τὸ πνεῦμα αὐτῆς. Τὸ δὲ ἀποτέλεσμα τῆς παρουσίας προσκαλεῖσθε νὰ γνωστοποιήσητε ἐν καιρῷ.

Ὁ Μητροπολίτης
Σύρου καὶ Τήνου Δανιὴλ.

Ἄρ. Πρ. 176 Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος
Ὁ μητροπολίτης Σύρου καὶ Τήνου

Ἐδολογημένοι χριστιανοὶ τῆς καθ' ἡμᾶς ἀρχιεπισκοπῆς Σύρου καὶ Τήνου, τέκνα ἐν Κυρίῳ ἡμέτερα

ἀγαπητά, χάρις εἴη ὑμῖν ἀπᾶσι καὶ εἰρήνη παρὰ Θεοῦ Κυρίου Παντοκράτορος, παρ' ἡμῶν δὲ εὐχῆ, εὐλογία καὶ συγχώρησις.

Οὐδεὶς ἐξ ὑμῶν ἀγνοεῖ, ὅτι τὸ ἅγιον Βάπτισμα εἶναι τὸ πρῶτον τῶν ἑπτὰ μυστηρίων τῆς ἁγίας τοῦ Χριστοῦ ὀρθοδόξου ἐκκλησίας, ὅλοι δὲ πιστεύομεν ὅτι ἀνευ τοῦ θεοῦ τούτου μυστηρίου, τοῦ ἁγίου Βαπτίσματος, οὐδεὶς δύναται νὰ ἀξιώθῃ τῆς θείας χάριτος, νὰ σωθῇ καὶ νὰ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ, διότι αὐτὸς ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς ἀπεφάνητο «ὅς πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» καὶ «ἐὰν μὴ τις γεννηθῇ ἐξ ὕδατος καὶ Πνεύματος οὐ δύναται εἰσελθεῖν εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ». Τοιούτου ὄντος αὐτοῦ τοῦ θεοῦ καὶ ἱεροῦ μυστηρίου, τοῦ ἁγίου λέγου βαπτίσματος, ἡ ἱεροτελεστία αὐτοῦ πρέπει νὰ ἐκτελεῖται οὐ μόνον μὲ πολὺ σέβας καὶ μεγάλην εὐλάβειαν, ἀλλὰ καὶ ἐν καιρῷ ἀρμοδίῳ. Διὸ καὶ ἡ ὀρθόδοξος ἡμῶν ἐκκλησία καθιέρωσε νὰ γίνε-ται ἡ τελετὴ τοῦ μυστηρίου τούτου πάντοτε πρὸ μεσημβρίας (ἐκτὸς μεγάλης τινας ἀνάγκης) ἀκριδέστερον δὲ μάλιστα καὶ ἐντὸς τοῦ ναοῦ τοῦ Θεοῦ πρὸ τῆς θείας λειτουργίας, ἵνα ὁ βαπτιζόμενος μεταλαμβάνῃ ἐν αὐτῇ τῶν ἀχράντων μυστηρίων.

Ἐπειδὴ δὲ μόνον ὅταν ὑπάρχῃ κίνδυνος, ἵνα μὴ ἀποθάνῃ τις ἀβάπτιστος, τὸ βάπτισμα τελεῖται κατ' ἀνάγκην εἰς οἰανδήποτε ὥραν, διὰ τοῦτο ἐνόμισάν τινες ἐξ ἀμαθείας, ὅτι ἀδιάφορος εἶναι καὶ ὁ καιρὸς τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Καὶ οὕτω τὸ ἐν ἀνάγκῃ γινόμενον κατέστησαν ἔθος καὶ τὸ ἔθος μετέπεσεν εἰς κατάχρησιν. Ὅθεν ἡμεῖς ἔχοντες καθήκον τὸ νὰ ἐπαγρυπνῶμεν εἰς τὴν ἀκριθεῖ τήρησιν τῶν ἱερῶν διατάξεων καὶ παραδόσεων τῆς ὀρθοδόξου ἡμῶν ἐκκλησίας διετάξαμεν διὰ τῶν ἀρμοδίων ἐπιτρόπων πάντας τοὺς ἱερεῖς τῆς καθ' ἡμᾶς ἀρχιεπισκοπῆς Σύρου καὶ Τήνου, ὅπως τελῶσι τὸ μυστήριον τοῦ ἁγίου βαπτίσματος πάντοτε πρὸ μεσημβρίας, ἐκτὸς μόνον ὅταν παρουσιάζεται προφανῆς κίνδυνος θανάτου.

Ἀναγγέλλοντες τοῦτο εἰς πάντας ὑμᾶς τοὺς εὐσεβεῖς καὶ ὀρθοδόξους χριστιανοὺς τῆς ἐπαρχίας ταύτης προτρέπομεν πατρικῶς καὶ παραινοῦμεν, ἵνα μηδέποτε χωρὶς μεγάλης ἀνάγκης καλῶσι τοὺς ἱερεῖς νὰ τελῶσι τὸ θεῖον βάπτισμα μετὰ μεσημβρίαν, εἰς καιρὸν ἀνάρμοστον καὶ ἀκατάλληλον διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τοιούτου μυστηρίου καθότι τοῦτο πράττοντες γίνονται ἐνοχοὶ μεγάλης ἀμαρτίας. Καὶ ταῦτα μὲν παρ' ἡμῶν πατρικῶς ἀμα καὶ εὐχετικῶς, ἡ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις καὶ τὸ ἀπειρον ἔλεος σὺν τῇ παρ' ἡμῶν εὐχῇ καὶ εὐλογίᾳ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν.

Ἐξεδόθη ἐν Ἀθήναις τῇ 28 Φεβρουαρίου 1854

Ὁ Μητροπολίτης

Σύρου καὶ Τήνου Δανιήλ.

(Συνεχίζεται)

Ὡσπερ τοῖς Μαθηταῖς ἀπέστειλας ἐξ ὕψους τὸ συμφύες Σου Πνεῦμα, καὶ τῷ λαῷ Σου πέμψον, Χριστὲ Σωτήρ, τὴν χάριν Σου.

(Τῇ Τρίτῃ τῆς Ζ' ἑβδομάδος ἑσπέρας)

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΩΝ ΣΤΗΛΗ

Εἰς ἐνότητα.

Ἡ τοῦ Παρακλήτου Πνεύματος ἐπιδημία, τὴν ὁποῖαν πανηγυρίζομεν αὐριον, πάντοτε μὲν, ἰδίᾳ ὁμως κατὰ τοὺς καιροὺς τῶν ἐκ τῶν πολέμων ταραχῶν καὶ διαιρέσεων, καλεῖ τοὺς ἐν ἐνὶ Πνεύματι βαπτισθέντας καὶ ποτισθέντας ἐξ ἐνὸς Πνεύματος, ἵνα ἐνθουμηθῶσιν διὰ τὰς μάχας καὶ τὰς διαιρέσεις ὑπάρχει ἡ ἐνότης τοῦ σώματος τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ ἐνότης αὕτη, ἐφ' ὅσον τὸ Πνεῦμα ἐντὸς ἡμῶν εἶναι ζῶν καὶ κράζον πρὸς τὸν κοινὸν οὐράμιον Πατέρα ἀββᾶ, ὁ Πατήρ, εἶναι πραγματικότης, ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ διαψευσθῇ οὐδὲ νὰ διαταραχθῇ κατ' οὐδένα, οὐδὲ τὸν βιαιότερον καὶ ἀγριότερον τρόπον. Εἶναι ἡ πνευματικὴ τῶν μελῶν τοῦ Σώματος τοῦ Κυρίου ἐνότης, εἰς ἣν ἐκάλεσε πάντας «τοὺς ὄντας αὐτοῦ», ὅπουδήποτε καὶ ἂν ἀνήκωσιν. Εἶναι δὲ συγχρόνως καὶ μία τῶν δωρεῶν τοῦ ἁγίου Πνεύματος, διὰ τὴν ὁποῖαν, ἰδίως σήμερον, πρέπει νὰ εἴμεθα ἰδιαίτερος εὐγνώμονες εἰς τὸν Κύριον.

«Πνευματικοὶ» ἀρχηγοί.

Αἱ σημεριναὶ δυσχερεῖς περιστάσεις καταδεικνύουσι πλήρως τὴν ἀληθῆ ἀξίαν ὄλων ἐκείνων οἵτινες διέδεκον ἢ κατεῖχον τὸν τίτλον «πνευματικῶν» ἀρχηγῶν. Διότι ὅπως, κατὰ τὴν παροιμίαν, ὁ ἱκανὸς πλοίαρχος ἐν ὄρα τρικυμίας δεικνύται, οὕτω καὶ αἱ δυσχερεῖαι τοῦ βίου ἀποδεικνύουσι ἂν ὁ ὡς πνευματικὸς ἀρχηγὸς ἐμφανιζόμενος ἔχη πράγματι προσόντα εὐψυχίας καὶ καρτερίας, ἰσχυροῦς κόσμον ἱκανὸν ν' ἀντιπεξέλθῃ νικηφόρως κατὰ τῶν δεινῶν τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου, ἢ ἂν, ἐν ἡμέραις ἡσθεῖν δι' αὐτὸν ζωῆς, εἶχε περιβληθῇ ἀπλῶς τὴν ἰδοντὴν τοῦ μύθου. Ἐπίσης τὸ πῦρ τῆς δοκιμασίας κατὰδεικνύει τὴν πραγματικὴν ἀξίαν καὶ τὴν προεβουμένων ἀρχῶν. Διότι ὑπάρχει τὸ πλήθος ἐκείνων οἵτινες ἤλπισαν «ἐπὶ ἀνθρώπων» καὶ ἐπὶ τὰ ἀνθρώπινα καὶ οἵτινες κατάκεινται σήμερον ὡς ράκη, ὑπάρχει δὲ πάντοτε, ἐκ παραλλήλων, τὸ «μικρὸν ποιμνιον» ἐκείνων οἱ ὁποῖοι, πιστεύσαντες εἰς τὸν Σωτῆρα Χριστὸν, βλέπουσι ρέοντας, ἐν μέσῳ τῆς σημερινῆς δίψης, τοὺς ὑπεσχημένους «ποταμοὺς ὕδατος ζῶντος».

Ἡ Οἰκουμένη Ἐπιτροπὴ παροχῆς βοήθειας πρὸς τοὺς ἐν Γαλλίᾳ πρόσφυγας λαμβάνει πολυαριθμοὺς ἐκθέσεις, μαρτυροῦσας τὴν σπουδαιότητα ἐνίσχυσιν, ἣν οἱ ἐν Γαλλίᾳ ἐκκλησιαστικοὶ ποιμένες καὶ αἱ χριστιανικαὶ ὀργανώσεις παρέχον πρὸς τοὺς ἐν στρατοπέδοις συγκατηρώσεως αἰχμαλώτους. «Ἀπηρτίσαμεν ἐνταῦθα, γράφει τις ἐξ αὐτῶν, «θρησκευτικὴν κοινότητα καὶ αἰσθανόμεθα τοὺς δεσμούς, οἵτινες συνδέουσιν ἡμᾶς μὲ τοὺς ἐξω τοῦ στρατοπέδου ἀδελφοὺς! Ἀγῆσκομεν εἰς τὴν Παγκόσμιον Ἐκκλησίαν.» Ἡ ἔμπρακτος ἀπέδειξε ὅτι οἱ λοιποὶ Χριστιανοὶ λαμβάνουσι περὶ αὐτῶν πρόνοιαν, θερμαίνει τὰς καρδίας τῶν ἀτυχῶν προσφύγων καὶ ἐλαφρύνει τὰς στερήσεις αὐτῶν.

Συνέπεια τοῦ πλήρους χωρισμοῦ Ἐκκλησίας καὶ Κράτους, μίᾳ ἐκ τῶν βασικῶν ἀρχῶν τοῦ Καταστατικοῦ χάρ-του τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, εἶναι καὶ ἡ ἑλλείψις θρη-

σκευτικής διδασκαλίας εις τὰ δημόσια σχολεία. Κατά τὰ τελευταία ἔτος ἐξεδηλώθη κίνησις τις, ἀποβλέπουσα εις τὴν παροχὴν καὶ τοιαύτης διδασκαλίας, τὸ δὲ Τμήμα Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως τῆς πόλεως Νέας Ὑόρκης υιοθέτησε σχέδιον κατὰ τὸ ὅποιον θὰ ἐχρησιμοποιούντο πρὸς τοῦτο αἱ ἐλεύθεραι ὄραι τοῦ σχολικοῦ προγράμματος. Θὰ γίνονιν σχετικαὶ δοκιμαίαι εἰς ἄλλα τὰ διαμερίσματα τῆς πόλεως, διὰ τῆς ἰδρύσεως ἐδικῶν κύκλων φηρσκευτικῆς μελέτης. Ἡ ἐφαρμογὴ τοῦ προγράμματος τούτου ἀνετέθη εἰς τὰς ἐκκλησιαστικὰς ὀργανώσεις.

ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΛΛΑΔΟΣ

Ἱερὰ Σύνοδος

Διὰ διατάγματος ἐπαναδιωρίσθη ὡς Ἐπίτροπος τῆς Ἐπικρατίας παρὰ τῆ Ἱερᾷ Συνόδῳ ὁ κ. Δημήτριος Πετρακάκος.

— Ἐχορηγήθη ὑπὸ τῆς Ἱ. Συνόδου τεσσαρακονθήμερος παράταξις ἀναρρωτικῆς ἀδείας εἰς τὸν Πρωτοκόλλητὴν αὐτῆς Ἀρχιμ. Μελέτιον Παπανδρέου.

— Δι' ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραφεῶς Α' τάξεως ὁ παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Ἰωαννίνων ὑπηρετῶν ὡς Γραφεὺς Ἀναστάσιος Κατετάνος.

— Δι' ἐτέρας ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου διωρίσθη Γραφεὺς παρὰ τῆ Ἱερᾷ Μητροπόλει Φιλίππων καὶ Νεαπόλεως ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ Γραφεῶς Α' τάξεως ὁ Κων. Τσάντης.

— Διὰ Β.Δ. προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως Α' τάξεως ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Δρυϊνούπολεως Χρ. Καλλιάρκος.

— Δι' ἐτέρου Β.Δ. προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Εἰσηγητοῦ ὁ παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Φθιώτιδος Γραμματεὺς Παναγ. Γαλιάνης.

— Δι' ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων διωρίσθη κλητῆρ παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Θηβῶν καὶ Λαβδαιίας ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ κλητῆρος Α' τάξεως ὁ Παναγ. Παλασπίδου.

— Διὰ Β.Δ. διωρίσθη Γραμματεὺς παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Ζακύνθου ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ Γραμματέως Β' τάξεως ὁ Διονύσιος Στραβολάκμος.

— Δι' ἐτέρου Β. Δ. ἐγένετο δεκτὴ ἡ ὑποβληθεῖσα ἀπὸ τῆς θέσεως τοῦ Πρωτοσυγκέλλου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος παραίτησις τοῦ Ἀρχιμ. Λουκιανοῦ Δεπούνη.

— Δι' ἐτέρου Β. Δ. ὁ παρὰ τῆ Ἱερᾷ Μητροπόλει Πολυανῆς Γραμματεὺς Γεωργίος Κουμμερκειδὴς προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως Α' τάξεως.

— Διὰ Β.Δ. προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως Α' τάξεως ὁ παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Χαλκίδος Γραμματεὺς Γρηγόριος Κολώνης.

— Ὁμοίως διὰ Β.Δ. ὁ παρὰ τῆ Ἱερᾷ Μητροπόλει Λαρίσης Πρωτοσύγκελλος Ἀρχιμ. Ἀρσένιος Μαυρόπουλος προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν Γραμματέως Α' τάξεως.

— Δι' ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων διωρίσθη γραφεὺς παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Δημητριάδος ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ γραφεῶς Α' τάξεως ὁ Βασ. Κόκκινος.

— Διὰ Β.Δ. προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν Τμηματάρχου Β' τάξεως ὁ παρὰ τῆ Ἱ. Μητροπόλει Ἀκαρνανίας Πρωτοσύγκελλος Αὐγουστίνος Καντιώτης.

— Δι' ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων ὁ παρὰ τῆ ἁνω Μητροπόλει ὑπηρετῶν κλητῆρ Κων. Μαρκόπουλος προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν κλητῆρος Β' τάξεως.

— Ὁσαύτως διὰ Β.Δ. προήχθη εἰς τὸν βαθμὸν καὶ μισθὸν

σθὸν Τμηματάρχου Β' τάξεως ὁ Γραμματεὺς τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἠλείας Ἀθανάσιος Πανουτσόπουλος.

— Δι' ὕπουργικῆς πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων διωρίσθη κλητῆρ τῆς αὐτῆς Ἱ. Μητροπόλεως ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ κλητῆρος Α' τάξεως ὁ Ἰωάννης Στεφανόπουλος.

— Διὰ Β. Δ. τὸ χωρίον Νέον Ροῖνὸν καὶ ὁ Συνοικισμὸς Προφήτου Ἡλίου τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Ἀργολίδος ἀπεσπάσθησαν ἐκ τῆς ἐνορίας τοῦ χωρίου Ἁγίου Ἀδριανοῦ καὶ ἀπετέλεσαν ἴδιαν ἐνορίαν μὲ ἐνοριακὸν ναὸν τὸν τῆς Ἁγίας Μαρίνης.

— Δι' ἐτέρου Β.Δ. ὁ ἐφημέριος τοῦ ἐν Κρεσταινῇ Τριφυλίας ἱεροῦ ναοῦ τῆς Κοιμήσεως τῆς Θεοτόκου ἱερεὺς Διονύσιος Κάμης κατετάγη εἰς τὴν Γ' βαθμολογικὴν μισθολογικὴν κατηγορίαν.

— Ὁσαύτως διὰ Β. Δ. διωρίσθη Ἱεροκῆρυξ παρὰ τῆ Ἱερᾷ Μητροπόλει Παραμυθίας ἐπὶ βαθμῶ καὶ μισθῶ Εἰσηγητοῦ ὁ Ἀρχιμ. Συνέσιος Βισβίνης.

— Διὰ πράξεως τοῦ Ὑπουργείου Θεησκευμάτων καθωρίσθησαν ὀργανικαὶ θέσεις τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾷ Μητροπόλεως Θεσσαλιώτιδος αἱ τοῦ Γραμματέως, Γραφεῶς καὶ κλητῆρος.

— Δι' ἐτέρας πράξεως τοῦ αὐτοῦ Ὑπουργείου καθωρίσθη μία εἰσέτι ὀργανικὴ θέσις τοῦ Μητροπολιτικοῦ Γραφείου τῆς Ἱερᾷ Μητροπόλεως Ὑδρας κλπ. ἡ τοῦ Γραφεῶς.

Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Συνήλθον ἐν τῇ Ἀρχιεπισκοπῇ ὑπὸ τὴν προεδρείαν τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου, εἰς συνεδρίαν τὰ Διοικ. Συμβούλια τῆς Ἀποστολ. Διακονίας, τοῦ ΟΔΕΠ, Οἴκου Τυφλῶν, Ταμείου Ἀνταλλαξίμων, ἡ ἐκ Κυριῶν Κοσμητεία τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ὁργανογραφείου Βουλαιαμένης καὶ αἱ ὑπηρεταὶ Προνοίας τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς.

— Προνοία τοῦ Μακαρ. Ἀρχιεπισκόπου ἐτελεύτη ἡ Θεία Λειτουργία ὑπὸ Σέρβων κληρικῶν, τῇ ἑορτῇ τῆς Ἀναλήψεως καὶ τῇ μετ' αὐτὴν Κυριακῇ, εἰς οὓς τόπους εὐρίσκονται συγκεντρωμένοι οἱ ἐκ Γιουγκοσλαβίας ὑπερβαλλοῦσι πρόσφυγες ἀδελφοί, διὰ τὴν περιθαλπιν τῶν ὁποίων εἰδικῶς ἐμερίμνησεν ἡ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ.

— Π Α Ρ Α Ρ Τ Η Μ Α —

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ ΕΚΛΟΓΗΣ ΙΕΡΕΩΝ

Ἱ. Μητρόπολις Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας

Ἐχόντες ὑπ' ὄψει τὸ ἄρθρον 63 τοῦ ὑπ' ἀριθμ. 2200)1940 «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ ἐφημερίων» Νόμου, προσκαλοῦμεν τοὺς βουλομένους νὰ καταλάβωσι τὴν θέσιν τοῦ ἱσοδικίου τοῦ ἐν Μεσολογγίῳ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος, ὅπως ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἐν τῷ ἄρθρῳ 48 τοῦ εἰρημέλιου Νόμου ὀριζόμενα πιστοποιητικά, προκειμένου νὰ προσδώμεν εἰς ἀνακῆρυξιν ὑποψηφίου. Ἐν Ἱ. Πόλει Μεσολογγίου τῇ 31 Μαΐου 1941. † Ὁ Αἰτωλοακαρνανίας Ἱερόθεος

Ἱερὰ Μητρόπολις Φωκίδος

Κεῖνης οὐσῆς τῆς ὀργανικῆς ἐφημεριακῆς θέσεως τοῦ ἐν Ἀθήρῳ ἐνοριακοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ «Κοιμήσις τῆς Θεοτόκου» καλοῦμεν πάντα βουλομένον νὰ καταλάβῃ τὴν θέσιν ταύτην ὅπως, ἐντός μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλῃ ἡμῖν δι' αἰτήσεώς του τὰ ἐπὶ τοῦ ἄρθρ. 48 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2200 τοῦ 1940 Ἀναγκ. Νόμου «περὶ Ἱερῶν Ναῶν καὶ Ἐφημερίων», ἀπαιτούμενα πιστοποιητικά, διὰ τὴν κατὰ τὸ ἄρθρ. 49 τοῦ αὐτοῦ Νόμου ἀνακῆρυξιν ὑποψηφίου. Ἐν Ἀμφίσσῃ τῇ 16 Μαΐου 1941 † Ὁ Φωκίδος Ἀθανάσιος

Ἐπεδύματα καὶ συνδρομαὶ ὑπὲρ τοῦ Δελτίου ἀπευθύνονται διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς πρὸς τὸν Διαχειριστὴν κ. Νικητὰν Σταθόπουλον, ὅπισθεν αὐτῆς σημειουμένου τοῦ σκοποῦ δι' ὃν ἀποστέλλεται.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ : Π. Σ. ΜΑΝΩΛΕΪΗΣ

Τίποι: «Φοῖνιξ», Λεωνότου 4.—Τηλ. 54-229